

ЗВІТ ПРО ВНУТРІШНЄ ПЕРЕМІЩЕННЯ В УКРАЇНІ

ОПИТУВАННЯ ЗАГАЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ

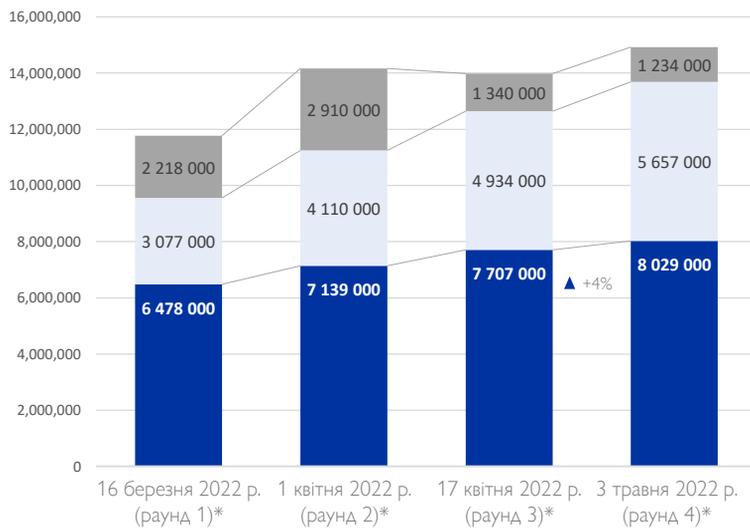
РАУНД 4
3 ТРАВНЯ 2022 РОКУ

In **partnership** with _____

Війна в Україні, яка розпочалася 24 лютого 2022 року, спричинила безпрецедентну гуманітарну кризу, що охопила всі області країни. У період з 29 квітня по 3 травня Міжнародна організація з міграції (МОМ) провела **четвертий раунд** репрезентативного експрес-оцінювання загального населення України для збору інформації стосовно потоків внутрішнього переміщення та мобільності, а також для оцінювання місцевих потреб. Це оцінювання загального населення слугує первинним джерелом для виявлення сфер із високими гуманітарними потребами та визначення цільових заходів реагування для надання допомоги населенню, що постраждало від війни. Географічне охоплення цього оцінювання покриває всю територію України, усі п'ять макрорегіонів (захід, схід, північ, центр, південь та місто Київ), за винятком Кримського півострова. Опитування загального населення було проведено шляхом набору випадкових телефонних номерів, завдяки чому було анонімно опитано 2 000 унікальних респондентів віком від 18 років із використанням методу **автоматизованого телефонного опитування (CATI)**. Оцінка спирається на дані про населення Фонду народонаселення ООН (UNFPA), які гуманітарна спільнота розглядає як базове значення для чисельності населення в Україні. Особи, які нині перебувають за межами України, під опитуванням не потрапили. Докладніше про метод і обмеження, у тому числі про визначення МОМ терміна «внутрішньо переміщені особи» для цілей цього оцінювання, див. на [с. 11](#).

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ

Активно **обдумують від'їзд** із місця звичного проживання внаслідок війни (лише серед непереміщеного населення)

Біженці, які покидають Україну (УВКБ ООН, без врахування повернень в Україну з-за кордону)

Оцінка к-сті ВПО в Україні

Результати опитування загального населення показали, що станом на 3 травня 2022 року 18.2% загального населення є внутрішньо переміщеними особами в межах України, що дорівнює 8 млн осіб. Це майже на 322 000 ВПО більше (+4%), ніж станом на 17 квітня, та на 1 551 000 (+24%) більше порівняно з даними на 16 березня.

* Усі цифри округлено до тисячі.

** Починаючи з третього раунду, МОМ дещо скоригувала метод оцінювання кількості ВПО в Україні для уточнення основи вибірки та підвищення точності результатів зі збереженням при цьому початкової похибки.

8 029 000

ОЦІНКА К-СТІ
ВНУТРІШНЬО
ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ
У МЕЖАХ УКРАЇНИ
СТАНОМ НА
3 ТРАВНЯ 2022 РОКУ

13 686 000

ОЦІНКА ЗАГ. К-СТІ
ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Це загальна ↑ кількість ВПО та біженців, які залишили країну.

ОЦІНКА ПОТОЧНОГО МІСЦЯ ПЕРЕБУВАННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ*

ПОВЕРНЕННЯ

2 715 000
ОЦІНКА ЗАГ. К-СТІ
ОСІБ, ЩО
ПОВЕРНУЛИСЯ

У тому числі повернення колишніх ВПО з інших регіонів у межах України, а також повідомлені респондентами повернення з-за кордону (7%)

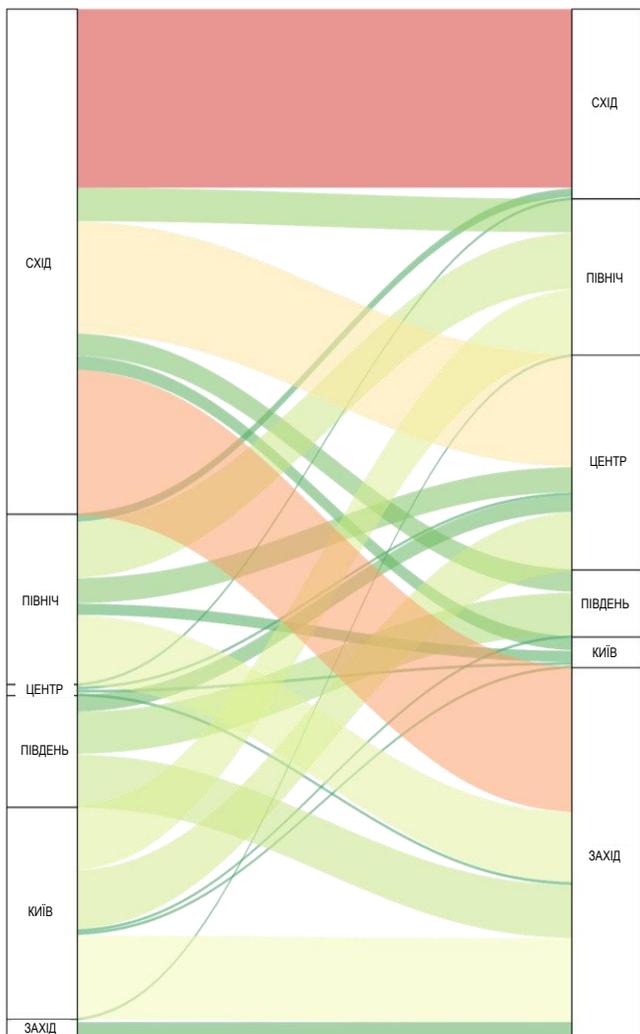
Подальший аналіз осіб, що повернулися (с. 6) підтверджує нестабільну динаміку повернень. Частина осіб, що повернулися, може бути нестабільною. МОМ вважає, що незначне зменшення загальної кількості осіб, що повернулися, свідчить про дві протилежні тенденції: повторне переміщення після повернення, а також нові повернення. Кількість осіб, що повернулися, продовжує зростати, попри те, що частина з них, можливо, знову полишила дім.

* Макрорегіон — це територіальна одиниця, до якої входять області (регіони), згідно з визначенням у Законі України «Про засади державної регіональної політики» (частина 2 статті 1).

ПОТОКИ ВНУТРІШНЬОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ

Дані про потоки переміщення відображають результати лише четвертого раунду опитування з метою виявити останні тенденції мобільності.

ПОТІК ПЕРЕМІЩЕНЬ ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ

Макрорегіон походження (місця звичного проживання)

Поточне місце перебування

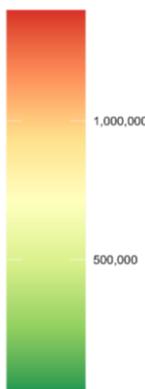
ПОТОЧНЕ МІСЦЕ ПЕРЕБУВАННЯ ТА МІСЦЕ ПОХОДЖЕННЯ

Із тих, хто відповіли, що а) вони не присутні у районі звичного проживання та б) поточна війна є причиною їхнього переміщення

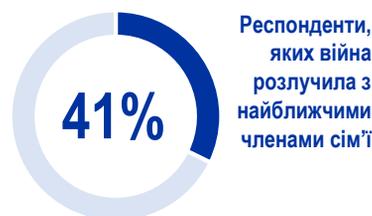
Топ-5 областей за кількістю прийнятих ВПО**	% ВПО
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ	9%
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ	9%
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ	8%
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ	8%
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ	7%

Із тих, хто відповіли, що а) вони не присутні у районі звичного проживання та б) поточна війна є причиною їхнього переміщення

Топ-5 областей походження ВПО**	% ВПО
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ	23%
МІСТО КИЇВ	20%
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ	17%
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ	12%
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ	5%

** Застереження: походження та розподіл ВПО за областями має орієнтовний характер; репрезентативність вибірки на рівні макрорегіону.

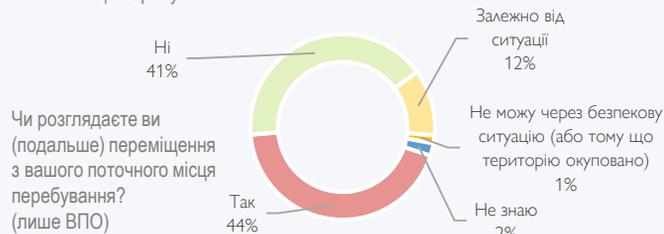

Респонденти, яких війна розлучила з найближчими членами сім'ї

Серед ВПО частка таких респондентів досить велика. 64% ВПО повідомили, що їхні сім'ї розлучила війна.

НАМИРИ ПОДАЛЬШОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ

Серед нинішніх ВПО готовність до подальшого переміщення продовжує зростати порівняно з першим раундом (16 березня 2022 року). Серед ВПО на заході намір переміщуватися далі (в будь-яких напрямках, включно з поверненням) мають 47% респондентів, у центральному макрорегіоні — 51%, на півночі — 56%, на півдні — 29%. У східному макрорегіоні частка ВПО, що мають намір переміщуватися далі, є меншою, але зростає: 26% мають намір змінити місце перебування.

Чи розглядаєте ви (подальше) переміщення з вашого поточного місця перебування? (лише ВПО)

Частка ВПО, які розглядають можливість подальшого переміщення, з 16 березня зростає більше ніж удвічі порівняно з відносно невеликою і стабільною часткою українців, які лишаються у місцях свого звичного проживання.

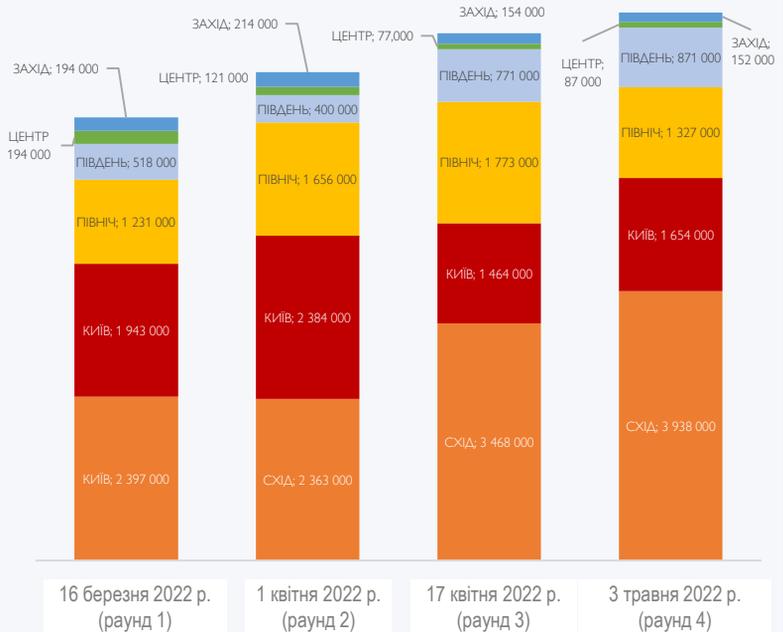
ПОТОКИ ВНУТРІШНЬОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ — ПОХОДЖЕННЯ І ПОТОЧНЕ МІСЦЕ ПЕРЕБУВАННЯ

ВПО ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ ПОХОДЖЕННЯ (порівняння результатів різних раундів)

Звідки походять нинішні переміщені внаслідок війни?

Отримані дані свідчать про різницю в інтенсивності потоків переміщення на макрорегіональному рівні. У межах 4-відсоткового збільшення загальної кількості ВПО в Україні в третьому і четвертому раундах найістотніше збільшення було зафіксовано на сході країни: частка осіб, які до переміщення проживали на сході, нині становить 49% від усіх ВПО (45% у раунді 3). Частка ВПО з півночі у загальній кількості ВПО зменшилася, можливо, з огляду на повернення, і нині становить 17% від усіх ВПО (23% у третьому раунді).

Макрорегіон	% ВПО за походженням	Оцінка к-ті ВПО за макрорегіонами походження
КИЇВ	21%	1 654 000
СХІД	49%	3 938 000
ПІВДЕНЬ	11%	871 000
ЦЕНТР	1%	87 000
ПІВНІЧ	17%	1 327 000
ЗАХІД	2%	152 000
Оцінка заг. к-ті переміщених у межах України		8 029 000

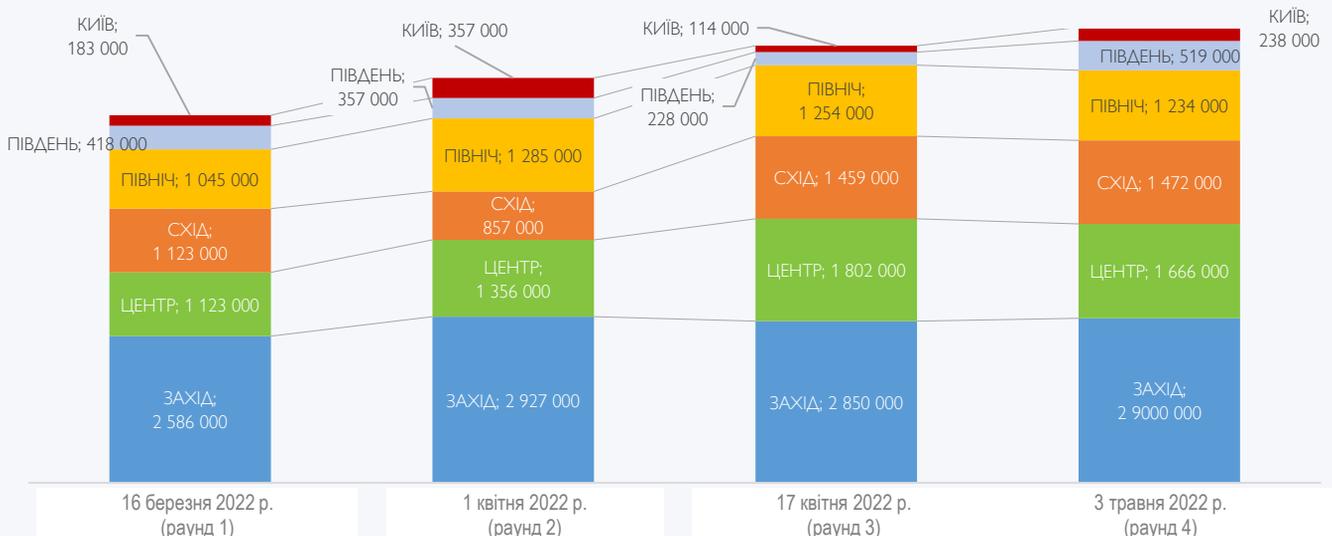

ВПО ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ ПОТОЧНОГО МІСЦЯ ПЕРЕБУВАННЯ (порівняння результатів різних раундів)

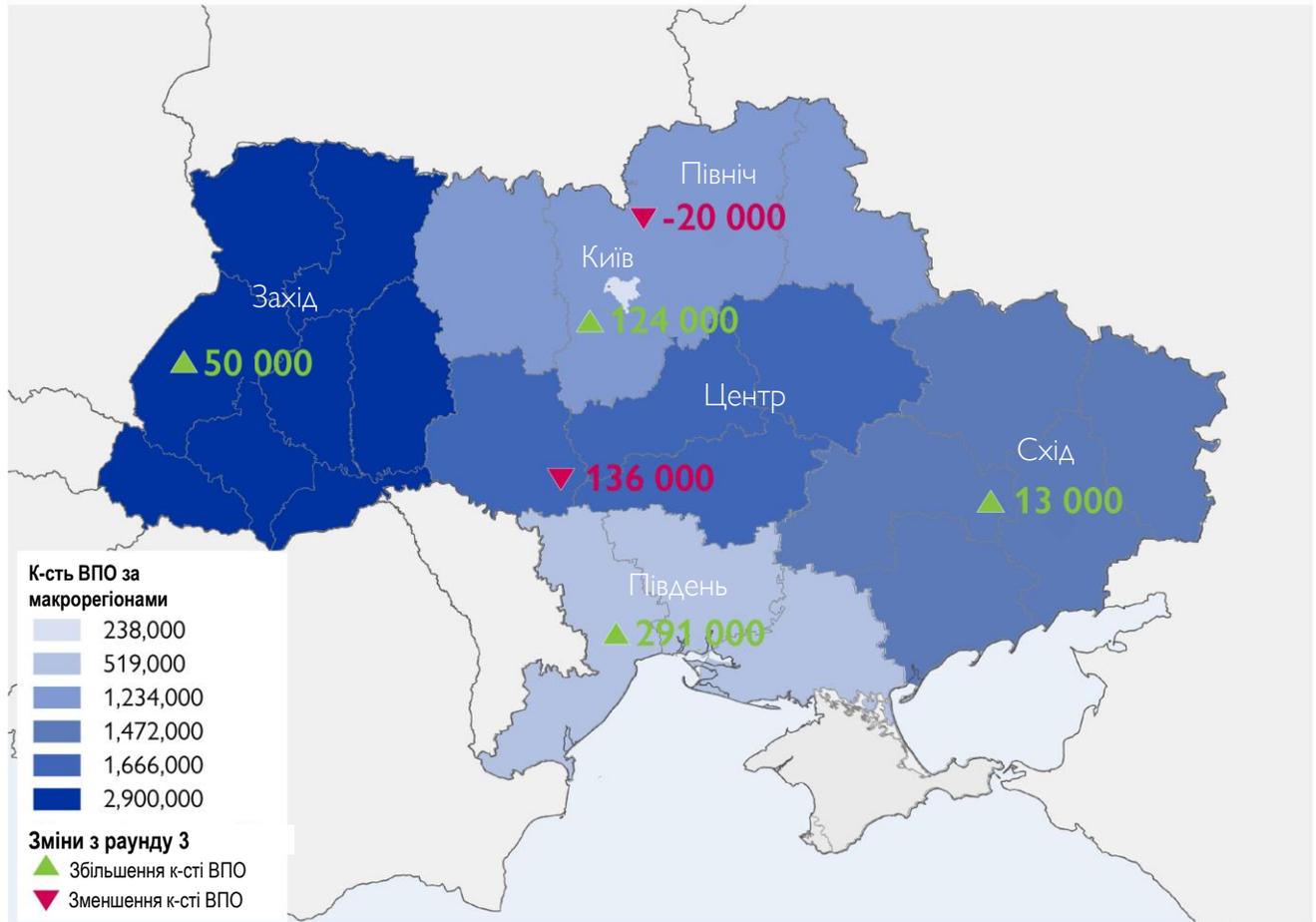
Де нині перебувають переміщені внаслідок війни?

Загальна кількість ВПО у м. Києві значно збільшилася з третього раунду (17 квітня), але порівняно з іншими макрорегіонами лишається низькою. У центральному та північному макрорегіонах кількість ВПО зменшилася на понад 156 000 осіб. Кількість ВПО на півночі, заході та півдні України, навпаки, значно збільшилася — на 354 000 осіб із третього раунду цього оцінювання.

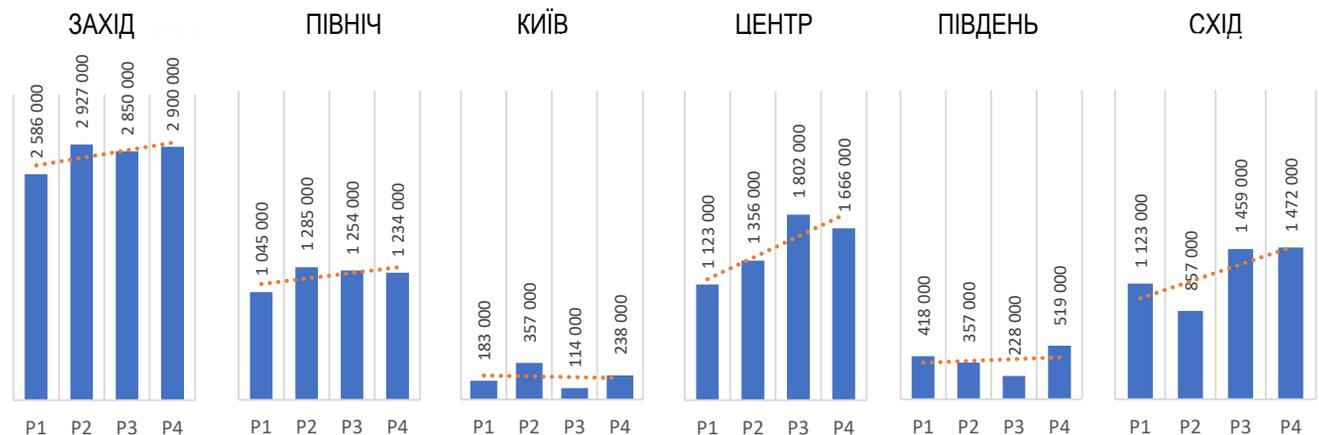
Макрорегіон	% ВПО за місцем перебування	Оцінка к-ті ВПО за макрорегіонами
КИЇВ	3%	238 000
СХІД	18%	1 472 000
ПІВДЕНЬ	6%	519 000
ЦЕНТР	21%	1 666 000
ПІВНІЧ	15%	1 234 000
ЗАХІД	36%	2 900 000
Оцінка заг. к-ті переміщених у межах України		8 029 000

ВПО — ЗМІНА У ПЕРІОД ІЗ 17 КВІТНЯ (РАУНД 3) ДО 3 ТРАВНЯ 2022 РОКУ

ЗМІНИ В ОЦІНКАХ ПРИСУТНОСТІ ВПО НА РІВНІ МАКРОРЕГІОНІВ (РАУНДИ 1–4)

За останній місяць працівники МОМ на місцях помітили ускладнення потоків внутрішньої мобільності в межах України. Паралельно з потоками першого та другого переміщення спостерігаються також випадки повернення до місць звичного проживання. Це питання детальніше описане на с.7. Складність явища внутрішнього переміщення відображають відмінності в тенденціях, які спостерігаються в різних макрорегіонах. У південному макрорегіоні зафіксовано збільшення кількості осіб, що перемістилися в інші регіони, у зв'язку з нещодавніми подіями, а також активізовано заходи евакуації населення. У центральному й північному макрорегіонах кількість прийнятих ВПО зменшилася.

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ

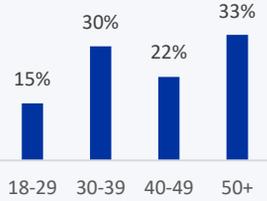
ДЕМОГРАФІЯ (ВПО)

СТАТЬ **63%** **37%**

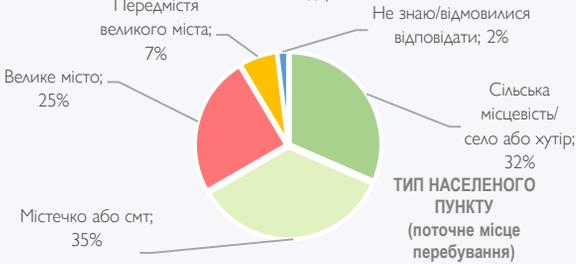
Частка чоловіків серед ВПО продовжує зменшуватися

ВІКОВА ГРУПА РЕСПОНДЕНТІВ*

* У цьому опитуванні брали участь лише дорослі

Розподіл ВПО за типами населених пунктів лишається незмінним.

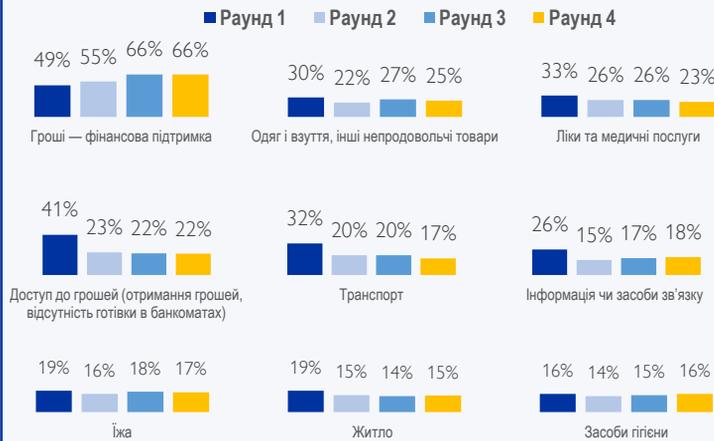
ЧАСТКА ДОМОГОСПОДАРСТВ ВПО З ОСОБАМИ З ЧИСЛА ВРАЗЛИВИХ ГРУП: Частка ВПО, які повідомили, що один чи декілька членів їхнього домогосподарства підпадають під одну з таких категорій вразливих осіб (загальна картина: «52% опитаних ВПО повідомили, що принаймні один із членів їхньої сім'ї, що нині з ними, є дитиною віком від 5 до 17 років»):

Домогосподарства з ВПО в середньому нині складаються з 4,00 осіб.

ПОТРЕБИ ВПО: зміна з часом

Частка ВПО, які повідомили, що мають зазначені нижче потреби (загальна картина: «66% опитаних ВПО зазначили, що їм нині потрібна фінансова підтримка»):

*Примітка: Для цілей аналізу враховували також варіант відповіді «Відмовляюся відповідати».

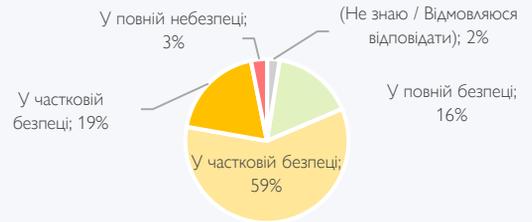
На прохання визначити найбільш нагальну потребу найбільша кількість респондентів серед ВПО (45,2%) назвали гроші (фінансову допомогу), на другому місці (6,5%) — ліки. Див. аналіз грошових потреб на с. 10.

СПРИЙНЯТТЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ

6,5% Опитані ВПО повідомили про несправедливе ставлення або дискримінацію стосовно себе через те, що вони не є членами громади, до якої їм довелося переміститися. (Цей показник не оцінювали в попередніх раундах)

4,2% неліцензійних респондентів повідомили про своє негативне сприйняття появи нових ВПО у своїх громадах. Це на 2,6% більше, ніж у другому раунді (1 квітня). 81% позитивно сприймають ВПО.

СПРИЙНЯТТЯ ВПО ВЛАСНОЇ БЕЗПЕКИ

Більшість ВПО, які почувалися «у повній небезпеці», на поточний момент перебувають на сході (6%). З 17 квітня сприйняття безпеки погіршилося серед ВПО, які проживають у Києві та на півдні, та практично не змінилося в решті регіонів.

ПОТРЕБИ ВПО: ҐЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ

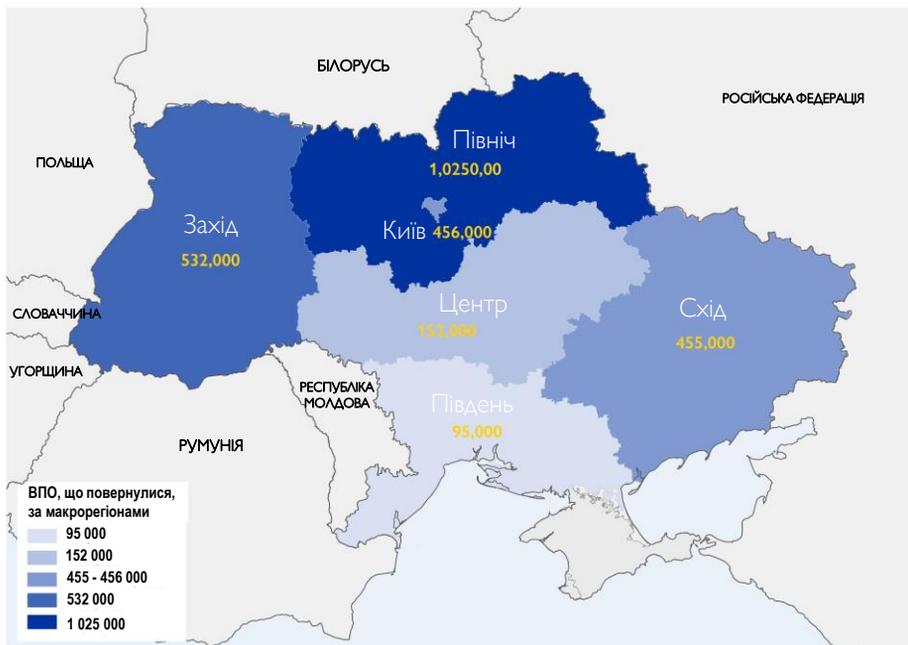
Потреби	Чоловіки	Жінки
Гроші — фінансова підтримка	64%	67%
Одяг і взуття, інші непродовольчі товари	22%	27%
Ліки та медичні послуги	14%	29%
Доступ до грошей (отримання грошей, відсутність готівки в банкоматах)	17%	24%
Транспорт	12%	20%
Інформація чи засоби зв'язку	17%	18%
Іжа	14%	20%
Житло	14%	15%
Засоби гігієни	9%	20%

МОМ відзначає відмінності в потребах, про які повідомляють чоловіки та жінки серед респондентів-ВПО. За винятком потреби в інформації та житлі, жінки-респонденти частіше зазначали додаткові категорії потреб. Це, скоріше за все, пов'язано з тим, що жінки виконують обов'язки піклувальниць і домогосподарок, тому вони можуть мати інші потреби, ніж чоловіки у складі їхньої сім'ї.

ВПО, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ

2 715 000

ОЦІНКА КІЛЬКОСТІ ОСІБ, ЩО ПОВЕРНУЛИСЯ, СТАНОМ НА 3 ТРАВНЯ

Серед усіх респондентів, які нині перебувають у своєму звичному місці проживання, у четвертому раунді 8,9% зазначили, що повернулися після щонайменше двохтижневого перебування в іншому регіоні як ВПО. Це складає, згідно з оцінками, 2 715 000 осіб, що повернулися (на 2% менше, ніж у третьому раунді: 2 775 000 осіб). На цьому етапі зарано з упевненістю робити висновок про характер такого повернення, тобто чи люди повертаються остаточно, чи тимчасово. Серед респондентів третього раунду 15% осіб, що повернулися (тобто близько 416 000), зазначили, збираються знову залишити дім. Зменшення кількості таких осіб лише на 2% порівняно з третім раундом вказує на те, що кількість осіб, що повернулися, продовжує зростати, попри те, що значна частина з них, можливо, знову полишила дім, що компенсує кількість осіб, які повернулися, але згодом знову перемістилися в інше місце.

36 днів

середня тривалість перебування у статусі ВПО серед осіб, які повернулися, станом на 3 травня 2022 року в межах 68 днів від початку війни

ГЕОГРАФІЯ ВПО, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ

ПОВЕРНЕННЯ З

Лише 7% респондентів (близько 190 000 осіб) серед осіб, що повернулися, зазначили, що повернулися до місця звичного проживання з-за кордону. Цей показник не збігається з офіційною статистикою перетинів кордону, згідно з якою, з 28 лютого 2022 року на територію України в'їхало 1,4 млн українських громадян (ДПСУ, УВКБ ООН). Однак офіційна статистика перетинів кордону не обов'язково відображає кількість осіб, що повернулися. Ця статистика може охоплювати також інші види переміщення, а також повторні в'їзди та виїзди. Ці потоки можуть мати маятниковий характер, враховуючи, що ситуація лишається украй нестабільною й непередбачуваною.

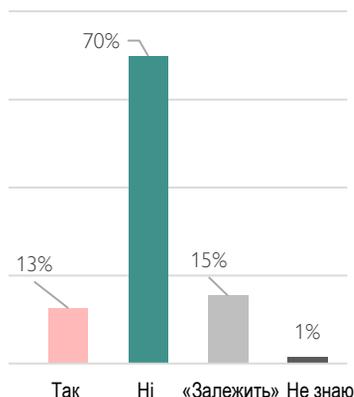
ПОВЕРНЕННЯ ДО

Кількість осіб, які повернулися, збільшилася найпомітніше на півночі України: з 861 000 станом на 17 квітня до понад 1 млн станом на 3 травня У південному макрорегіоні навпаки спостерігається значне зменшення кількості осіб, що повернулися: зі 144 000 у третьому раунді до 95 000 у четвертому раунді. Більшість осіб, що повернулися, приїхали назад до великих міст або їхніх передмість (57% разом), 23% перемістилися до малих міст або сіл, а 19% — у сільську місцевість.

Макрорегіон повернення	Частка осіб, які повернулися	Оцінка к-сті осіб, що повернулися
КИЇВ	17%	456 000
СХІД	17%	455 000
ПІВДЕНЬ	3%	95 000
ЗАХІД	20%	532 000
ПІВНІЧ	38%	1 025 000
ЦЕНТР	5%	152 000
УСЬОГО	100%	2 715 000

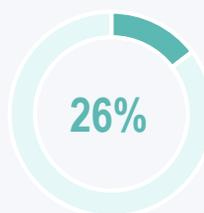
Попри повернення, 30% осіб, що повернулися, не почуваються повністю в безпеці, а 5% почуваються в повній небезпеці. Лише 13% осіб, що повернулися, вважають, що їхнє поточне місце перебування абсолютно безпечне.

НАМІРИ ПОДАЛЬШОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ

Переважає більшість осіб, що повернулися, не мають наміру знову полишити своє звичне місце проживання в майбутньому. Однак, згідно з оцінками, близько 353 000 осіб, що повернулися, планують знову залишити дім. Частка осіб, які повернулися і планують знову від'їхати через війну, найбільша у східному та південному макрорегіонах: там відповідно 21% і 20% осіб, що повернулися, розглядають можливість виїзду. На півночі лише 3,7% осіб, що повернулися, зазначають, що планують знову поїхати через війну.

ВПО, ЯКІ ПОТЕНЦІЙНО МОЖУТЬ ПОВЕРНУТИСЯ

нинішніх ВПО планують повернутися додому протягом наступних двох тижнів

Серед ВПО 26,3% відповіли, що планують повернутися до свого звичного місця проживання протягом наступних 2 тижнів, що значно більше, ніж за результатами третього раунду опитування (14,6%). Дані МОМ свідчать про те, що більшість ВПО, які планують повернутися додому протягом наступних двох тижнів, походять із Києва та північного макрорегіону України.

НЕПЕРЕМІЩЕНЕ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ

ДЕМОГРАФІЯ (непереміщене населення, включно з особами, які повернулися*)

* осіб, які повернулися, відносять до категорії непереміщеного населення для точного відображення поточних їхніх потреб на місцях звичного проживання, незалежно від пережитого досвіду переміщення.

35% непереміщеного населення повідомили, що їхні найближчі члени сім'ї / родичі проживали з ними в одному домогосподарстві або в одному місті / селі / районі, але тепер вони перебувають далеко одне від одного через війну. Найбільше таких респондентів у Києві (46%) та на сході країни (40%), а найменше — в центральному макрорегіоні (25%). Причинами розлуки сімей стали, серед іншого, переміщення родичів, їхній вступ на військову службу або втрата каналів зв'язку.

ЧАСТКА НЕПЕРЕМІЩЕНИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ ІЗ ОСОБАМИ З ЧИСЛА ВРАЗЛИВИХ ГРУП

Частка респондентів, які повідомили, що один чи декілька членів їхнього домогосподарства підпадають під одну з таких категорій вразливих осіб (загальна картина: «43% непереміщених респондентів повідомили, що **принаймні один із членів їхньої сім'ї, що нині з ними, є дитиною віком від 5 до 17 років**»):

ПОТРЕБИ непереміщених осіб

Частка респондентів, які залишаються за своїм місцем звичного проживання, повідомили про такі поточні потреби:

Гроші — фінансова підтримка	47%
Ліки та медичні послуги	22%
Транспорт	22%
Доступ до грошей (отримання грошей, відсутність готівки в банкоматах)	21%
Їжа	12%
Інформація чи засоби зв'язку	9%
Засоби гігієни	9%
Одяг та інші непродовольчі товари, в тому числі ковдри	7%

На прохання визначити **найбільш нагальну потребу** найбільша кількість респондентів серед не переміщених (30,9%) відзначили, що це фінансова підтримка (гроші), на другому місці (7,0%) — ліки та медичні послуги. Ліки й доступ до медицини як найбільшу потребу переважно зазначали респонденти з невеликих міст (9%).

СПРИЙНЯТТЯ ВЛАСНОЇ БЕЗПЕКИ серед непереміщених осіб

Більшість респондентів серед не ВПО, які почуваються «у повній небезпеці», на поточний момент перебувають на сході (11%) та півдні (12%) країни. У повній безпеці почуваються переважно респонденти в західному і центральному макрорегіонах (18% та 24% відповідно). Однак відчуття безпеки в цих регіонах зменшилося порівняно з попереднім раундом опитування.

ФАКТОРИ, ЩО ЗМЕНШУЮТЬ МОБІЛЬНІСТЬ непереміщених осіб

Не хочуть залишати на самоті членів сім'ї	7%
Не можуть собі дозволити від'їзд через брак грошей	6%
Не хочуть полишати дім (майно)	4%
Не знають, куди їхати	4%
Не можуть поїхати через проблеми зі здоров'ям чи інвалідність	2%
Кажуть, що їхати небезпечно	2%
Громадський транспорт не доступний	1%
Немає палива	1%
Громадський транспорт перевантажений — неможливо дістати місце	0%

НАСТРОЇ ЩОДО МОБІЛЬНОСТІ серед непереміщених осіб

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ПОТРЕБ

Як переміщені особи, так і особи, які залишаються в місцях звичного проживання, стикаються з критичними потребами. Однак профіль та ситуація цих підгруп дещо відрізняються. Нижче зазначені основні відмінності між групами у межах вибірки MOM серед загального населення.

Житлові умови

	ВПО	Не ВПО (включно з особами, які повернулися)	Особи, які повернулися
Власне житло (за правом власності), в тому числі дача	12%	86%	71%
Власне житло (орендоване), в тому числі дача	20%	5%	9%
Помешкання друзів чи родичів	32%	1%	6%
Готель / мотель / хостел	1%	0%	0%
Нещодавно орендоване житло (але не місце звичного проживання)	13%	0%	1%
Центр / табір колективного розміщення	5%	0%	0%
Вдома у люб'язних незнайомих	5%	0%	0%
Не маю притулку (не знаю, де сьогодні ночуватиму)	1%	0%	1%
Підвал / бомбосховище / метро тощо	1%	1%	1%
Інше	4%	2%	3%
Важко відповісти / Відмовляюся відповідати	7%	4%	8%

Житло, яке є місцем звичного проживання, пошкоджене

	ВПО	Не ВПО (включно з особами, які повернулися)	Особи, які повернулися
Так	27%	4%	14%
Ні	66%	95%	85%
Важко відповісти / Відмовляюся відповідати	8%	0%	1%

Доступність продовольчих товарів у поточному місці перебування*

	ВПО	Не ВПО (включно з особами, які повернулися)	Особи, які повернулися
Так, усі продовольчі товари доступні	64%	61%	50%
Деякі продовольчі товари відсутні	32%	34%	44%
Відсутні майже всі продовольчі товари	1%	3%	3%
У мой місцині не працює жоден продуктовий магазин	1%	1%	1%
Важко відповісти / Відмовляюся відповідати	2%	2%	1%

*Примітка: Для цілей аналізу варіанти відповідей «Важко відповісти» та «Відмовляюся відповідати» об'єднали в одну категорію.

Аптеки в поточному місці перебування*

	ВПО	Не ВПО (включно з особами, які повернулися)	Особи, які повернулися
Усі аптеки відкриті	64%	64%	45%
Деякі аптеки відкриті	16%	17%	31%
Дуже мало відкритих аптек	5%	7%	8%
Відкритих аптек немає	1%	2%	1%
У мой місцині аптек немає	6%	4%	6%
Важко відповісти / Відмовляюся відповідати	8%	6%	9%

*Примітка: Для оцінювання доступності медицини додано нове запитання.

Чи маєте доступ до води в поточному місці перебування?

	ВПО	Не ВПО (включно з особами, які повернулися)	Особи, які повернулися
Так	91%	93%	92%
Так, проте не постійний	5%	4%	5%
Ні	5%	3%	3%
Важко відповісти / Відмовляюся відповідати	0%	0%	0%

Перешкоди доступу до медичних послуг

	ВПО	Не ВПО (включно з особами, які повернулися)	Особи, які повернулися
Ліків немає	6%	9%	13%
У медичних закладах немає персоналу	4%	6%	13%
Дорога до медичних закладів небезпечна	1%	1%	0%
Немає транспорту, щоб дістатися до медичного закладу	5%	5%	4%
Медичні служби не працюють	3%	4%	6%
Медичні заклади пошкоджені внаслідок насильницьких дій	0%	1%	3%
Брак грошей для оплати медичних послуг (надто дорого)	8%	9%	6%
Доступ до медичних послуг безперешкодний	42%	49%	39%

НАЙБІЛЬШІ ПОТРЕБИ ЗА МАКРОРЕГІОНАМИ (усі респонденти)

Респондентів попросили визначити найбільш нагальну потребу з переліку варіантів, складеного в довільному порядку. Представлені цифри відображають частку респондентів, які вибрали запропоновані найпоширеніші варіанти, для відповідного регіону.

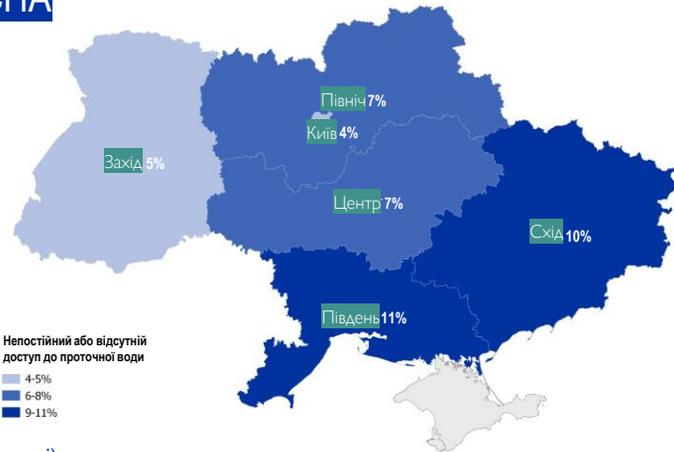
ГАЛУЗЕВИЙ АНАЛІЗ

Нижче представлені дані стосовно різних гуманітарних сфер, що охоплюють загальне населення, якщо не вказано інше:

ВОДОПОСТАЧАННЯ, САНІТАРІЯ ТА ГІГІЄНА

Респонденти серед як ВПО, так і не ВПО зазначили, що потребують **засобів гігієни** (16% серед ВПО, 9% серед не ВПО). Більше ніж половина (53%) респондентів указали, що потребують засобів менструальної гігієни, і ще 19% — підгузків (дитячих та/або дорослих). Відсутність безпечного доступу до вбиралень зазначили 3% ВПО, причому 2% з них становлять особи, які лишаються в місці свого звичного проживання.

Як і в третьому раунді, дефіцит або нестабільність водопостачання відзначають переважно респонденти на сході (5% потерпають від відсутності водопостачання, у 6% водопостачання нестабільне), на півдні (8% і 3% відповідно) та в центрі (3% і 4% відповідно).

Нестабільне водопостачання або його відсутність (усі респонденти, зміна в часі):

ПРИТУЛОК ТА НЕПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ

9%

усіх респондентів повідомили, що їхній дім (основне місце проживання до війни) зазнав пошкоджень у результаті атак / війни. Серед ВПО цей показник наближається до рекордних 27%

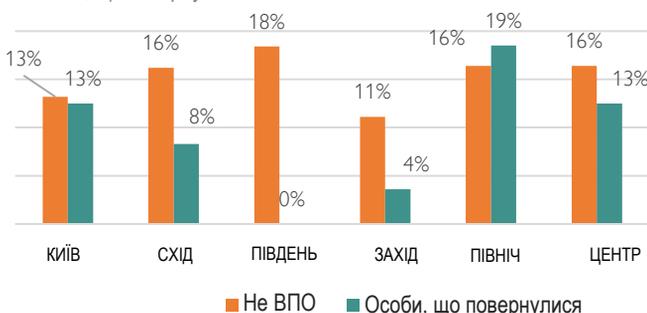
ВПО все ще мають значні побутові потреби: 11% повідомили про потребу в житлі, 3% при цьому зазначили, що житло для них є найбільш нагальною потребою.

21%

ВПО відзначили потребу в непродовольчих товарах, наприклад, ковдрах, порівняно з 18% на 1 квітня (раунд 2) та 23% станом на 17 квітня (раунд 3).

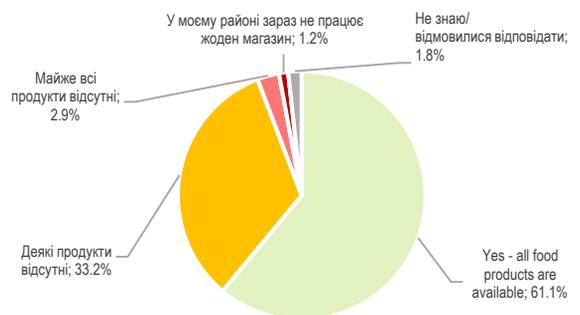
Потреба в будівельних / ремонтних матеріалах для ремонту поточного притулку

У четвертому раунді вперше було оцінено потребу респондентів у матеріалах для ремонту притулку. Ця потреба є особливо гострою для непереміщених осіб та осіб, що повернулися:

ЇЖА ТА ХАРЧУВАННЯ

Респондентів запитали, чи достатньо товарів у продуктових магазинах у їхній місцині: У різних макрорегіонах помітні значні відмінності. Так, **суттєвий дефіцит продовольчих товарів у магазинах відзначають 6,4% респондентів на сході, 10,5% на півдні країни**, в той час як у Києві, в центральному та західному макрорегіонах цей показник становить лише 0%.

Усі респонденти по всій країні

ГОДУВАННЯ НЕМОВЛЯТ І ДІТЕЙ

Серед респондентів, які повідомили, що в їхньому домогосподарстві (переміщеному або непереміщеному) є немовлята або діти віком до 5 років:

засягнули, що з початку війни мають проблеми із забезпеченням достатнього харчування для своєї дитини/дітей (наприклад, складно знайти дитячі суміші), порівняно з 25% на 1 квітня та 28% станом на 17 квітня. Серед ВПО ця проблема більш поширена — 28%.

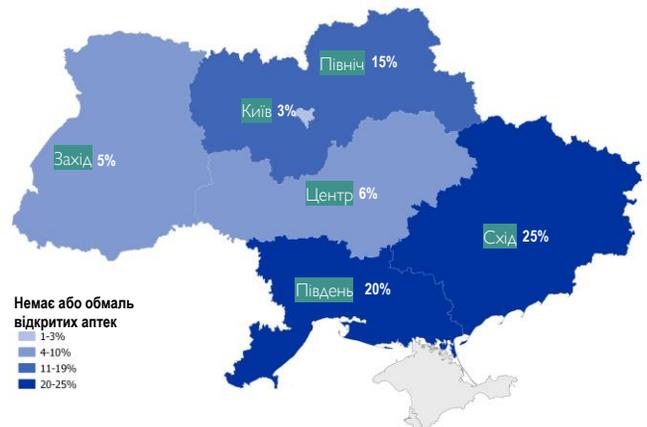
ГАЛУЗЕВИЙ АНАЛІЗ

Нижче продовжено огляд даних стосовно різних гуманітарних сфер, що охоплюють загальне населення, якщо не вказано інше:

Оцінка доступу до аптек у різних регіонах України

ЗДОРОВ'Я

Доступ до аптек суттєво покращився у Києві: лише 3% респондентів у третьому раунді зазначили, що в їхньому районі немає або дуже мало відкритих аптек, порівняно з 23% у другому раунді (1 квітня). Тим часом на заході та в центрі ця проблема лишається менш гострою (5% та 6% відповідно). На півночі про відсутність або брак відкритих аптек повідомили 15% респондентів. Частка респондентів, які повідомили про відсутність або недостатність доступу до аптек, зросла на сході: до 25% порівняно з 21% у третьому раунді та 17% у другому раунді.

ПОТРЕБА В ПЗПС

Серед усіх респондентів 20% запитали номер безкоштовної гарячої лінії емоційної підтримки МОМ порівняно з 19% респондентів у третьому раунді, 16% у другому раунді та 11% у першому раунді опитування. У третьому раунді 25,5% ВПО запитали номер гарячої лінії для отримання підтримки.

У четвертому раунді були оцінені показники стану здоров'я, охоплені третім раундом, а також додаткові показники в цій сфері. Результати такого оцінювання можуть бути надані за запитом.

ГРОШІ

Серед усіх респондентів 33% зазначили, що найбільше потребують грошей — фінансової підтримки. Однак серед внутрішньо переміщених респондентів ця потреба є особливо гострою: 45% ВПО відзначили, що найбільше потребують грошей. У четвертому раунді МОМ оцінила, для яких цілей респондентам потрібна грошова допомога, та визначила бажані способи отримання грошової допомоги. Запитання стосовно грошової допомоги в рамках цього опитування були сформульовані таким чином, щоб не створювати в респондентів невинуватих очікувань. Запитання стосовно цілей отримання грошової допомоги та бажаних способів її отримання були поставлені тим респондентам, які у відповідях на попередні запитання зазначили, що їхнє домогосподарство найбільше потребує грошей — фінансових ресурсів (так n=845 + частково n= 165).

Купили би їжу, якби отримали фінансову підтримку

ПЕРЕДБАЧЕНІ ЦІЛІ ОТРИМАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ

ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ

Респондентів із числа ВПО, які зазначили потребу у фінансовій допомозі, попросили визначити три основні цілі, на які вони би витратили гроші, якби отримали таку допомогу. Більшість ВПО зазначили, що грошову допомогу витратили би на їжу (76%) та здоров'я (54%).

СПОСОБИ ОТРИМАННЯ ДОПОМОГИ

76,5%

респондентів зазначили, що **надали би перевагу отриманню грошової допомоги на банківську картку, наприклад, платіжну картку, картку для пенсійних виплат або соціальних виплат.**

84,5% ВПО надають перевагу виплатам на картки. Інші способи отримання грошової допомоги користуються набагато меншою популярністю серед респондентів. Так, наприклад, отримання допомоги через відділення пошти зазначили як бажаний спосіб 12% непереміщених осіб (включно з особами, які повернулися), але лише 5% ВПО. Інші способи отримання допомоги не є популярними серед респондентів.

НЕПЕРЕМІЩЕНЕ НАСЕЛЕННЯ

Респондентів, які зазначили потребу у фінансовій допомозі, попросили визначити три основні цілі, на які вони би витратили гроші. Більшість опитаних купили би їжу (66%) та подбали би про своє здоров'я (60%). Крім того, 6,3% респондентів оплатили би комунальні послуги, а 2,4% придбали би будівельні матеріали.

ПРИМІТКИ ЩОДО МЕТОДОЛОГІЇ

Дані, представлені в цьому звіті, отримано на замовлення Міжнародної організації з міграції (МОМ) у результаті проведення телефонного експрес-опитування, проведеного MultiCultural Insights. Третій раунд збирання даних серед третьої вибірки в розмірі 2 006 унікальних дорослих респондентів (віком від 18 років) було проведено в період із 27 квітня по 3 травня 2022 року. Цю імовірнісну вибірку, що представляє понад 30 млн дорослих українців (віком від 18 років), було стратифіковано для досягнення репрезентативності на рівні 6 макрорегіонів України. Основу вибірки було створено шляхом формування переліку 100 000 десятицифрових номерів телефону, згенерованих за рахунок поєднання трицифрових префіксів, що позначають оператора мобільного зв'язку, з довільно згенерованими семицифровими номерами телефону (використана вибірка / кількість набраних номерів у четвертому раунді: 38 086). Згенерована основа вибірки є пропорційною до частки шести телефонних мереж, охоплених у дослідженні, на національному ринку. Інтерв'ю були проведені з використанням методу набору випадкових телефонних номерів, згенерованих у довільний спосіб. У такому режимі нові номери генеруються з інтервалом у мілісекунду. Інтерв'ю проводили анонімно. Перед початком інтерв'ю респондентів просили надати згоду на його проведення. Інтерв'юери використовували структурований опитувальник і метод автоматизованого телефонного опитування (CATI), щоб записувати результати безпосередньо в програму введення даних.

Використовуючи цю технологію в четвертому раунді, група інтерв'юерів опитала 2 006 унікальних респондентів, які відповідали встановленим критеріям та надали свою згоду на опитування. Попри те, що методом набору випадкових телефонних номерів в Україні зазвичай вдається додзвонитися до приблизно 7–8% абонентів, у четвертому раунді показник успішних дзвінків склав 11,5%. Для цієї роботи було залучено 34 інтерв'юери. Група інтерв'юерів складалася з 4 чоловіків і 30 жінок. Інтерв'ю проводили українською мовою (78%) та російською мовою (22%). Вибір мови залежав від уподобань респондента. Після фільтрування даних розмір вибірки для цілей аналізу було зменшено до 2 000 осіб, оскільки деякі респонденти не відповіли на запитання, пов'язані з їхнім поточним місцем перебування.

Обмеження: Точна частка не охопленого населення невідома, тому при тлумаченні результатів потрібно враховувати певні застереження. Особи, які нині проживають за межами України, в опитуванні участі не брали завдяки застосуванню методу активного виключення. Розрахунки населення основані на припущенні про те, що неповнолітніх осіб (молодших за 18 років) супроводжують їхні батьки або дорослі піклувальники. Основа вибірки обмежена дорослими, які користуються мобільним телефоном. Невідомо, чи всі телефонні мережі повноцінно працювали по всій території України протягом усього періоду опитування, тому деякі номери могли мати вищу ймовірність набору, ніж інші. Мешканці територій зі значними пошкодженнями цивільної інфраструктури (наприклад, Маріуполя, Харкова або Ірпеня), можливо, меншою мірою представлені у вибірці. Можна припустити, що фактичні потреби насправді більші, ніж ті, про які було отримано інформацію при опитуванні. В опитуванні не брали участі жителі Автономної Республіки Крим та не підконтрольних уряду територій Донецької та Луганської областей.

Застереження: У ході опитування інтерв'юери збирали інформацію про демографічні характеристики респондентів, їхнє поточне місце перебування та/або місце перебування після переміщення (географічна інформація), наміри щодо переміщення, заплановані місяці призначення, потреби та проблеми, з якими вони стикаються під час цієї кризи. Аналіз було проведено з використанням двох підходів до оцінювання профілю населення, їхніх проблем і потреб. Для аналізу географічного профілю були використані дані без урахування відсутніх значень, виявлених на рівні макрорегіонів (n=2 000). Оцінювання потреб та інші частини аналізу було виконано з використанням даних, отриманих на основі повної вибірки (з урахуванням частки відмов відповісти на запитання).

Макрорегіон	Усього проведених інтерв'ю (ж / ч / немає відповіді)	Частка інтерв'ю
КИЇВ	103 (51/52)	5,1%
СХІД	452 (268/183/1)	22,5%
ПІВДЕНЬ	210 (125/85)	10,5%
ЗАХІД	539 (300/239)	26,9%
ПІВНІЧ	395 (210/184/1)	19,7%
ЦЕНТР	301 (178/123)	15,0%
Місце перебування не названо	6 (4/2)	0,3%
Усього по Україні	2 006 (1 136/868/2)	100%

Макрорегіон	Рівень достовірності 95%
КИЇВ	+/- 9,70%
СХІД	+/- 4,60%
ПІВДЕНЬ	+/- 6,80%
ЗАХІД	+/- 4,20%
ПІВНІЧ	+/- 4,90%
ЦЕНТР	+/- 5,60%
Усього по Україні	+/- 2,20%

Означення: Згідно з Глосарієм МОМ, **внутрішньо переміщені особи (ВПО)** — це особи або групи осіб, які були змушені або зобов'язані втекти або покинути свої домівки або місця звичного проживання, зокрема в результаті або з метою уникнення наслідків збройних конфліктів, широкомасштабного насильства, порушення прав людини або природних чи техногенних катастроф, і які не перетинали міжнародно визнаний кордон країни. Для операційних цілей цього опитування інтерв'юери визначають ВПО як осіб, які залишили своє місце свого звичного проживання через нинішню війну.

МОМ визначає термін «**особа, яка повернулася**» як особу, яка зазнала міграційного переміщення та повернулася до початкового звичного місця проживання. Для цілей цього аналізу МОМ визначає термін «**особи, які повернулися**» як респондентів, які повідомили про виїзд зі свого звичного місця проживання з 24 лютого через поточну війну на період щонайменше 2 тижнів (14 днів), але потім повернулися.

Конвенція про статус біженців 1951 року визначає **біженця** як особу, яка: «через об'рунтовані побоювання стати жертвою переслідувань за ознакою расової належності, релігії, громадянства, належності до певної соціальної групи чи політичних поглядів... не може чи не бажає повернутися до [країни свого колишнього місця проживання]...».

ПРЕДСТАВНИЦТВО МОМ В УКРАЇНІ

